УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат

ДИНА ТОМИЋ АНИЋ

Радни наслов теме докторске дисертације

„Морфолошки и семантички аспекти одређивања градивних именица у савременом српском језику“

Предложени ментор

проф. др Весна Ломпар

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

1.1. ДАТУМ И ОРГАН КОЈИ ЈЕ ИМЕНОВАО КОМИСИЈУ

Одлуком бр. 4521/1 донетом дана 22. децембра 2022. године Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду образовало је Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације докторанда мср Дине Томић Анић под насловом „Морфолошки и семантички аспекти одређивања градивних именица у савременом српском језику”.

1.2. САСТАВ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

1. ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **др Рајна Драгићевић**
Звање: редовни професор
Ужа научна област: Српски језик
Датум избора у звање: 15. мај 2013.
Установа на којој је запослен: Униврзитет у Београду – Филолошки факултет

2. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **др Сања Ђуровић**
Звање: редовни професор
Ужа научна област: Савремени српски језик
Датум избора у звање: 24. септембар 2020.
Установа на којој је запослен: Универзитет у Крагујевцу – ФИЛУМ

3. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **др Марина Спасојевић**
Звање: виши научни сарадник
Ужа научна област: Српски језик
Датум избора у звање: 23. фебруар 2021.
Установа на којој је запослен: Институт за српски језик САНУ

II ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА ЗА ИЗРАДУ ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Дина Томић Анић је рођена 4. септембра 1980. године у Београду. Дипломирала је на групи за Српски језик и књижевност са општом лингвистиком 2006. године са просечном оценом 9,28 и стекла звање професора српског језика и књижевности. Завршни рад на мастер студијама Филолошког факултета под насловом „Дворoдност именица у савременом српском језику и њена обрада у Речнику српскога језика“ одбранила је 2009. године.

Од 2006. године је радила као сарадник у настави на Катедри за српски језик са јужнословенским језицима Филолошког факултета у Београду. У звање асистента за предмет Савремени српски језик бирана је 2010. и 2014. године.

Била је лектор за српски језик као страни на Семинару српског језика, књижевности и културе у оквиру Скупа слависта у Вукове дане, у организацији Међународног славистичког центра и сарађивала у изради приручникâ за српски као страни у издању овог центра; била је аутор тестова за такмичења из српског језика и језичке културе у организацији Друштва за српски језик и књижевност Србије; учествовала је на пројекту Српски језик и његови ресурси: теорија, опис и примене Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (број 178006); учествовала је на међународном скупу Научни састанак слависта у Вукове дане 2010. и 2017. године; у неколико наврата је била предавач на програму лингвистике у Истраживачкој станици у Петници; похађала је Летњу школу генеративне граматике (16th Central European Summer School in Generative Grammar and The COST A33 Training School) 2009. године у Познању (Пољска); коаутор је комплета уџбеника са радним свескама за српски језик за више разреде основне школе у издању БИГЗ-а.

Објавила је неколико научних радова из области морфологије српског језика.

2.2. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. „Стари српски полугласник“. У: Миља Н. Радан [прир.], *Српско-румунске везе и прожимања на културолошком плану* (зборник радова са Међународног студентског научног скупа у Темишвару), 2003, 65–74.

2. „Tragovi balkanskog jezičkog saveza u govoru Ostrovice u Vranjskoj kotlini“, *Petničke sveske (Antropologia: zbornik radova odeljenja humanističkih nauka)*, 62, 2007, 196–203.

3. „Јелица Јокановић-Михајлов, Акценат и интонација говора на радију и телевизији“ (приказ), *Наш језик*, XXXVIII/1–4, 2007, 129–132.

4. „Српски једнотомник“ (приказ), *Српски језик*, XIII/1–2, 2008, 719–724.

5. „О категорији рода код именица“, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 40/3, 2011, 209–221.

6. „Значења множинских облика градивних именица“, *Наш језик*, XLVIII/3–4, 2017, 217–228.

7. „Прототипичне градивне именице“, *Књижевност и језик*, LXIV/3–4, 2017, 409–424. (https://doi.org/10.18485/kij.2017.64.3_4.8)

8. „Дворoдне именице домаћег порекла са двојаком деклинацијом“, *Српски језик*, XXIII, 2018, 453–467. (https://doi.org/10.18485/sj.2018.23.1.25)

III ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

Име и презиме ментора: **др Весна Ломпар**
Звање: ванредни професор
Датум избора у звање: 6. јул 2021.
Установа на којој је запослен: Универзитет у Београду – Филолошки факултет
Ужа област научно-истраживачког рада: Српски језик

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације (најмање пет радова):

1.	„Систематизација врста речи у савременом српском језику“, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, Београд, 32/3, 2003, стр. 35–51.
2.	„Дефинисање именица“, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, Београд, 32/3, 2003, стр. 51–63.
3.	„Анализа приступа придевима у сербокроатистичким граматикама“, *Наш језик*, Београд, књ. 35/1–4, 2004, стр. 23–29.
4.	„Значај појединачних примера за дефинисање језичких појмова“, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, Београд, 33/3, 2004, стр. 47–55.
5.	„О класификацији именица у сербокроатистичким граматикама“, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, Београд, 34/3, 2005, стр. 177–185.
6.	*Врсте речи и граматичка пракса (од Вука до Данас)*, Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2016.

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНЕ ТЕМЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

4.1. ФОРМУЛАЦИЈА НАСЛОВА ТЕМЕ

Комисија закључује да је радни наслов докторске дисертације, „Морфолошки и семантички аспекти одређивања градивних именица у савременом српском језику“, прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

4.2. ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА

Предмет докторске дисертације мср Дине Томић Анић биће градивне именице и критеријуми за њихово одређивање – морфолошки и семантички. Градивне именице се традиционално издвајају у посебну класу у оквиру поделе именица по значењу због специфичног граматичког понашања, које се огледа у дефектној категорији броја, због чега се оне често наводе међу именицама *singularia tantum*.

Према М. Ивић, „могућност/немогућност супротстављања једнине множини стоји, у ствари, у непосредној корелацији с могућношћу/немогућношћу партикуларизовања, тј. уочавања појединачног“ (Ивић 1980: 1), односно, „под градивним појмом треба, дакле, разумети све оно што се перципира као некаква маса, а не као уобличен предмет“ (Ивић 2008: 15). Поставља се питање шта се и зашто перципира као маса, а одговором на то питање се не бави само лингвистика, већ и филозофија и когнитивистика.

Градивне именице нису до сада биле предмет обимнијег истраживања у србистичкој литератури – монографије која би се њима бавила нема, а малобројни су и радови који су им у потпуности посвећени (као што су Оташевић 1989 и Тодоровић 2014, који се баве множинским облицима градивних именица, при чему скрећу пажњу да ови облици нису ретки, али не улазе дубље у њихову анализу). Наука се углавном дотицала градивних именица бавећи се питањем бројивости именица уопште (Ивић, Зника) или класификацијом именица по значењу (В. Ломпар), а употреби партикуларизатора су у више наврата пажњу посвећивале М. Ивић и Р. Драгићевић.

При покушају разврставања именица по значењу на заједничке/збирне/градивне..., чим се зађе изван најчешће навођених примера у граматикама, наилази се на проблеме који се не могу лако разрешити уз помоћ трију најчешће помињаних критеријума при одређивању класе градивних именица – семантичког, морфолошког и синтаксичког. Друга два критеријума тичу се граматичког понашања градивних именица, а оно је индуковано семантиком ових именица. Требало би стога идентификовати извесну архисему градивности код именица које су градивне у примарном значењу.

Приликом одређивања семантичких категорија за градивне именице ексцерпиране у прелиминарним истраживањима (нпр. грађевински материјали, храна и пиће, текстил и сл.), кандидаткиња је закључила да овако дефинисане семантичке категорије или тешко обухватају све наведене примере (нпр. *папир*) или да пак обухватају и многе именице које по морфосинтаксичким критеријумима не спадају у градивне (нпр. *даска*). Примећено је и да се многи ентитети које градивне именице означавају јављају у више „агрегатних стања“, па треба испитати да ли је потенцијална променљивост агрегатних стања и чињеница да се сва она означавају истом лексемом оно што градивним именицама омогућава да се перцепирају као слични (мада не нужно истоврсни) ентитети и да се, као последица тога, граматички слично понашају. Посебну пажњу захтевају именице које означавају храну.

У раду ће се анализирати и појава хипонимије код градивних именица, односно тражиће се хипероними чији су субординирани чланови такође различите градивне именице (нпр. *метал*, *гас*, *зачин*, *база*, *гориво*, *грађа*, *каша*, *киселина*, *руда*, *текстил*), због чега су њихови множински облици у језику, како кадидаткиња претпоставља, фреквентнији него код осталих градивних именица, што ће бити испитано на корпусу (СрпКор 2013). Када се референцијално употребе, међутим, ове именице заправо означавају неки од својих хипонима и тада немају множинске облике (уп. *Морам да сипам гориво*, где се *гориво* у разговорном језику данас користи да означи нпр. бензин или дизел, али обично не и плин или метан).

Убрајање градивних именица међу *singularia tantum* именице последица је тога што градивне именице, кажу граматике, обликом једнине означавају и највећу и најмању количину неке материје (уп. Ломпар 2016: 81). Другим речима, градивне именице имају „кумулативну референцију“ (Ивић 1980: 2; Лејзерсон 2011: 1137) и „дистрибутивну референцију“ (Лејзерсон 2011: 1137), а обе ове особине засноване су на семантици, која се (у примарним градивним значењима именица) односи на неку материју (супстанцу, твар) у недефинисаном облику или

количини (тј. „димензионално неодређену“, уп. Ивић 1980: 10). Множински облици градивне именице имају другачије значење од множинских облика заједничке именице – они по правилу значе или скуп различитих врста материје означене градивном именицом или скуп одмерених количина те материје. У првом случају, када значе скуп различитих врста, а то значи да посматрана градивна именица ступа у хипонимијске (или таксонимијске) односе са сваком од појединачних врста (било да се оне именују лексемама или лексичким спојевима), сви хипоними најнижег ранга задржавају два основна својства градивности – кумулативну и дистрибутивну референцију. Исто важи и за елементе скупа одмерених количина материје означеног множинским обликом градивне именице.

Предмет истраживања ће бити и потенцијал градивних именица да развијају полисемантичку структуру која омогућава „секундарну рекатегоризацију“ (Лајонс 1968: 282), при чему ће се пажња пре свега усмерити на метонимијски пренос значења.

Део докторске тезе треба посветити и лексикографској обради, пореклу и творбеном аспекту градивних именица и њиховом творбеном потенцијалу. Испитаће се нпр. колико их има наслеђених из општесловенског лексичког фонда, а колико их још није завршило адаптацију у процесу преузимања из страних језика; колико их је простих, а колико изведених. Проверићe се којим се творбеним моделима од њих добијају друге именице и које од њих могу као дериват да имају глагол. Као посебно важан кандидаткиња истиче творбени процес добијања градивних придева од градивних именица, пошто се том приликом не губи семантика градивности, већ се она очитује у специфичном понашању типичних градивних придева, изведених од градивних именица. Биће анализирани суфикси којима се градивни придеви изводе, њихова фреквенција, репартиција и конкуренција.

4.3. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ

У раду ће мср Дина Томић Анић покушати да аргументује хипотезу да градивне именице остају градивне и у својим множинским облицима, а да секундарна рекатегоризација не подразумева нужно њихово померање у класу заједничких именица, што се среће у литератури. Кандидаткиња претпоставља да је управо такво померање значења код множинских облика особеност градивних именица због које се оне и издвајају у посебну групу у оквиру поделе именица по значењу, јер, како наводи, сами семантички критеријуми који се не огледају (доследно) у граматичком понашању речи нису довољан основ за граматички релевантне поделе.

Након прелиминарних истраживања, постављена је хипотеза да свака градивна именица потенцијално има множину, што би онда значило да није *singularia tantum*, (1) ако је разликовање врста материје коју означава значајно за говорника (и/или конкретну говорну ситуацију) или (2) ако се уз њу везује неки конвенционализовани партикуларизатор, који се у датој говорној ситуацији може изоставити без умањивања информативности исказа. Истраживање треба да потврди или одбаци претпоставку да градивне именице заправо нису *singularia tantum* („имају само једнинске облике“), већ *singularia principaliter* („имају углавном једнинске облике“), јер за њих није одређујуће то што немају облике множине, већ то што употреба множинских облика подразумева извесно семантичко померање (као што је „мисли се на врсте“). Исто важи и за оне градивне именице које се обично сврставају у *pluralia tantum*, а код којих се употребљавају и једнински облици (али ретко, и уз померену семантику; они као да тада имају функцију партикуларизатора или значење сингулатива) – и за њих би, дакле, уколико истраживање потврди хипотезу, прикладнији термин можда био *pluralia principaliter*.

4.4. ЦИЉ ИСТРАЖИВАЊА И ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Основни циљ дисертације јесте да се утврде критеријуми за сврставање именица у класу градивних, с једне стране, и да се (пре)испита означавање градивних именица као *singularia tantum*, с друге стране.

Анализа градивних именица, према кандидаткињи, треба да покаже да се код градивних именица или (а) *претежно* употребљавају облици једнине (који означавају неодређену количину материје, док множински облици означавају нпр. врсте) или б) *претежно* употребљавају облици множине (који опет означавају неодређену количину материје, док једнински облици врше функцију партикуларизатора), а то би онда значило да их не треба означавати као *singularia tantum*.

Детаљна анализа градивних именица са полисемантичком структуром треба да покаже којим механизмима се градивност преноси у секундарна значења именице, а којим механизмима се градивност губи у секундарним значењима, при чему долази до секундарне рекатегоризације.

Разрада оваквог погледа на морфологију и семантику градивних именица и провера на корпусу помогле би бољем граматичком одређењу класе градивних именица у граматикама и разграничењу градивних именица и других класа, али и допринети бољој обради градивних именица у речницима (скретањем пажње на недостатке у обради у дескриптивним речницима српског језика, уз предлоге за прецизнију обраду). Да би се то постигло, дисертација треба да расветли појам градивности и понуди екстензивне тест-методе за утврђивање градивности код именица.

4.5. ПЛАН РАДА И МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА

За потребе истраживања ће се најпре из једнотомног Р(ј)ечника српскога језика (РСЈ 2011; РСЈ 2021) ексцерпирати све именице које су градивне (у неком од забележених значења) или би могле представљати неки од граничних примера. Поред тога, биће ексцерпирани и придеви, глаголи и друге именице у чијој су творбеној основи градивне именице које улазе у грађу за докторску дисертацију.

Анализа и систематизација грађе подразумеваће разврставање у тематске лексичко-семантичке групе (према пореклу, намени, појавним облицима материје...), а затим проверу употребе облика множине и увид у деривациони потенцијал посматраних именица. Развој полисемантичке структуре, метонимијско преношење и секундарна рекатегоризација биће анализирана код именица за које се може сматрати да су протипични представници одређених тематских група или „гранични случајеви“, као што су збирно-градивне именице.

За анализу полисемантичке структуре, тј. развијања секундарних значења градивних именица, кандидаткињи ће послужити и два дескриптивна речника већег обима – РСАНУ и РМС (за одреднице које у РСАНУ још нису обрађене). На корпусу (СрпКор 2013) ће се проверавати пре свега колико су множински облици појединих (репрезентативних) градивних именица фреквентни.

С обзиром на то да је тема докторске дисертације широко постављена и да се питање градивности може обрађивати из различитих аспеката, истраживање неће бити ограничено на један конкретан теоријско-методолошки оквир, већ ће се кандидаткиња, посматрајући пре свега морфолошку и семантичку проблематику градивности, у деловима где то буде потребно окренути одговарајућим приступима, као што су теорија прототипа, компоненцијална анализа, психолингвистички и когнитивистички приступ и др., док ће основна метода у раду бити филолошко-дескриптивна.

4.6. ПРЕЛИМИНАРНИ СПИСАК ЛИТЕРАТУРЕ

Кандидат је приложио библиографију од 180 библиографских јединица релевантних за истраживање, од којих овде наводимо само најзначајније:

1. Алан 1980: Keith Allan, „Nouns and Countability“, *Language*, 56/3, 541–567.

2. Барнер–Снедекер 2005: David Barner, Jesse Snedeker, „Quantity Judgments and Individuation: Evidence That Mass Nouns Count“, *Cognition*, 97/1, 41–66.

3. Белић 2000: Александар Белић, „О различитим питањима савременог језика“, у: Д. Гортан-Премк (прир.), *Изабрана дела Александра Белића*, XIII, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 129–135.

4. Борисова 2008: Татьяна Григорьевна Борисова, *Когнитивные механизмы деривации: деривационная категория вещественности в современном русском языке*, Краснодар: Пятигорский государственный лингвистический университет, доступно на адреси (приступљено новембра 2017): https://sci-hub.tw/http://oldvak.ed.gov.ru/common/img/uploaded/files/vak/announcements/filolog/BorisovaTG.rtf

5. Бунт 1985: Harry C. Bunt, *Mass Terms and Model-Theoretic Semantics*, Cambridge: Cambridge University Press.

6. Бурџ 1977: Tyler Burge, „A Theory of Aggregates“, *Noûs*, 11/2, 97–117.

7. Визе 2003: Heike Wiese, *Numbers, Language, and the Human Mind*, Cambridge: Cambridge University Press.

8. Вишњевски и др. 2003: Edward J. Wisniewski, Christopher A. Lamb, Erica L. Middleton, „On the Conceptual Basis for the Count and Mass Noun Distinction“, *Language and Cognitive Processes*, 18/5–6, 583–624.

9. Вјежбицка 1984: Anna Wierzbicka, „Apples Are Not a 'Kind of Fruit’“, *American Ethnologist*, 11, 313–328.

10. Вјежбицка 1988: Anna Wierzbicka, *The Semantics of Grammar*, Studies in Language Companion Series (SLCS), Volume 18, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

11. Гортан-Премк 1997: Даринка Гортан-Премк, *Полисемија и организација лексичког система у српском језику*, Београд: Институт за српски језик.

12. Драгићевић 2000: Рајна Драгићевић, „О партикуларизаторима-садржавачима“, *Српски језик*, 5/1–2, Београд, 427– 447.

13. Драгићевић 2003а: Рајна Драгићевић, „О неким особеностима партикуларизатора-уобличивача“, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 31/1, 137–146.

14. Драгићевић 2003б: Рајна Драгићевић, „Механизми настајања секундарних значења лексема“, *Српски језик*, VIII/1–2, 221–231.

15. Дутјес 2017: Jenny Doetjes, „The Count/Mass Distinction in Grammar and Cognition“, *Annual Review of Linguistics*, 3, 199–217; Review in Advance, доступно на адреси (приступљено децембра 2017): https://doi.org/10.1146/annurev-linguistics-011516-034244

16. Зника 2002: Marija Znika, *Kategorija brojivosti u hrvatskom jeziku*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

17. Ивић 1980: Милка Ивић, „О ’партикуларизаторима’“, *Јужнословенски филолог*, XXXVI, Београд, 1–12.

18. Ивић 1982: Milka Ivić, „Slavic Fruit and Vegetable Names and Countability“, *International Journal of Slavic Linguistics and Poetics*, XXV−XXVI, 209−211.

19. Ивић 32008: Milka Ivić, „Izbrojivost onoga što imenica označava kao gramatički problem“, *Lingvistički ogledi*, Beograd: Biblioteka XX vek, 13–38.

20. Јесперсен 1924: Otto Jespersen, *Philosophy of Grammar*, London: Unwin Brothers Ltd.

21. Калинина 2009: Людмила Викторовна Калинина, *Лексико-грамматические разряды имён существительных как пересекающиеся классы слов (когнитивно-семасиологический анализ)*, ауторефераt докторске дисертације, Киров: Вятский государственный гуманитарный университет, доступно на адреси (приступљено новембра 2017): http://dissers.ru/avtoreferati-dissertatsii-filologiya/a463.php

22. Кјеркја 2010: Gennaro Chierchia, „Mass Nouns, Vagueness, and Semantic Variation“, *Synthese*, 174, 99–149.

23. Кјеркја 2015: Gennaro Chierchia, „How Universal Is the Mass/Count Distinction? Three Grammars of Counting“, у: Y. A. Li, A. Simpson, W. D. Tsai (ур.), *Chinese Syntax in a Cross-linguistic Perspective*, Oxford: Oxford University Press, доступно на адреси (приступљено октобра 2017): https://scholar.harvard.edu/files/chierchia/files/chierchia_2015_more_on_mass_and_count.pdf

24. Кликовац 22006: Duška Klikovac, *Semantika predloga – Studija iz kognitivne lingvistike*, Beograd: Filološki fakultet.

25. Кризман и др. 2015: Keren Khrizman, Fred Landman, Suzi Lima, Susan Rothstein, Brigitta Schvarcz, „Portion readings are count readings not measure readings“, у: T. Brochhagen, F. Roelofsen, N. Theiler (ур.), *Proceedings of the 20th Amsterdam Colloquium*, 197–206.

26. Крифка 2008: Manfred Krifka, „Masses and Countables: Cognitive and Linguistic Factors“, предавање по позиву, *The Syntax and Semantics of Measurement*, CASTL, University of Tromsø, доступно на адреси (приступљено новембра 2017): http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.473.7505&rep=rep1&type=pdf

27. Корбет 22004: Greville G. Corbett, *Number*, Cambridge: Cambridge University Press.

28. Кулкарни и др. 2013: Ritwik Kulkarni, Susan Rothstein, Alessandro Treves, „A Statistical Investigation into the Cross-Linguistic Distribution of Mass and Count Nouns: Morphosyntactic and Semantic Perspectives“, *Biolinguistics*, 7, 132–168.

29. Лајонс 1968: John Lyons, *Introduction to Theoretical Linguistics*, Cambridge: Cambridge University Press.

30. Лајонс 1977: John Lyons, *Semantics*, Vol. 1 & 2, Cambridge: Cambridge University Press.

31. Лејзерсон 2011: Peter Lasersohn, „Mass Nouns and Plurals“, у: Klaus von Heusinger и др. (ур.), *Semantics: An International Handbook of Natural Language Meaning*, Vol. 2, Berlin: De Gruyter, 1131–1153.

32. Ломпар 2005: Весна Ломпар, „О класификацији именица у сербокроатистичким граматикама“, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 34/3, 177–183.

33. Ломпар 2016: Весна Ломпар, *Врсте речи и граматичка пракса (од Вука до данас)*, Библиотека Књижевност и језик (књ. 49), Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

34. Марфи 2003: M. Lynne Murphy, *Semantic Relations and the Lexicon: Antonymy, Synonymy, and Other Paradigms*, Cambridge: Cambridge University Press.

35. Месам 2012: Diane Massam (ур.), *Count and Mass Across Languages*, Oxford: Oxford University Press.

36. Останина 2008: Останина, М.А. „Концептуализация части и ее вербализация в языке на примере вещественных существительных“, *Мир науки, культуры, образования*, 2/9, 74–77.

37. Оташевић 1989: Ђорђе Оташевић, „Множина градивних именица“, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, XXXI/2, Нови Сад, 133–135.

38. Пелетје 1979: Francis Jeffry Pelletier (ур.), *Mass Terms: Some Philosophical Problems*, Dordrecht: Reidel.

39. Пелетје 2010: Francis Jeffry Pelletier (ур.), *Kinds, Things, and Stuff – Mass Terms and Generics*, New York: Oxford University Press.

40. Ротштајн 2017: Susan Rothstein, *Semantics for Counting and Measuring*, Cambridge: Cambridge University Press.

41. Семенца и др. 1997: Carlo Semenza, Sara Mondini, Marinella Cappelletti, „The Grammatical Properties of Mass Nouns: An Aphasia Case Study“, *Neuropsychologia*, 35/5, 558–564.

42. Соколова 2004: Ольга Леонидовна Соколова, *Семантические свойства вещественных существительных в русском и французском языках*, ауторефераткторске дисертације, Екатеринбург: Уральский государственный педагогический университет, доступно на адреси (приступљено новембра 2017): http://elar.uspu.ru/bitstream/uspu/194/1/aref00208.pdf

43. Суботић 1999: Љиљана Суботић, „О категорији броја код именица (pluralia tantum)“, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 28/2, 87–96.

44. Тафра 2007: Branka Tafra, *Broj i rod ispočetka*, Filologija, 49, 211–233.

45. Тејлор 2012: John R. Taylor, *The Mental Corpus – How Language is Represented in the Mind*, Oxford: Oxford University Press.

46. Тодоровић 2014: Стефан Тодоровић, „Множина градивних именица у научном стилу српског језика“, у: М. Ковачевић (ур.), *Српски језик, књижевност, уметност, Књига 1: Српски језик – од Вука до данас*, зборник радова са IX међународног научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, 103–116.

47. Томић 2014: Бојана Томић, „Категорије броја и бројивости у називима за јела у српском језику“, *Наш језик*, XLV/3–4, Београд, 39–49.

48. Томић 2019: Бојана Томић, *Именске речи које се јављају само у множини у српском језику*, докторска дисертација, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, доступно на адреси (приступљено новембра 2022): https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/11798

49. Ђорић 2012: Божо Ђорић, „О дериватима са значењем производа животињског порекла у српском језику“, у: Рајна Драгићевић (ур.), *Творба речи и њени ресурси у словенским језицима*, Зборник радова са четрнаесте међународне научне конференције Комисије за творбу речи при Међународном комитету слависта, Београд: Филолошки факултет, 367–385.

50. Филип и др. 2021: Hana Filip, *Countability in Natural Language*, Cambridge University Press.

51. Хочевар-Грегорич 1995: Mateja Hočevar-Gregorič, „Slovenski neštevni samostalniki in njihova obravnava v SSKJ“, *Slavistična revija*, 43/4, 441–458.

52. Цвијовић 2017: Драгана Цвијовић, *Збирне именице у савременом српском језику*, докторска дисертација, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, доступно на адреси (приступљено новембра 2022): https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/8956?locale-attribute=sr_RS

53. Чапел 1970/71: V. C. Chapell, „Stuff and Things“, *Proceedings of the Aristotelian Society*, 70, 61−76.

54. Џекендоф 1991: Ray Jackendoff , „Parts and boundaries“, *Cognition*, 41, 9–45.

V ЗАКЉУЧАК О ОЦЕНИ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

Увидом у биографију и библиографију Комисија констатује да кандидат **мср Дина Томић Анић** испуњава све услове за израду докторске дисертације, о чему сведочи и образложење предлога теме докторске дисертације.

Комисија констатује да **др Весна Ломпар** испуњава услове предвиђене Стандардима за акредитацију студијских програма докторских академских студија и сагласна је да за предложену тему буде ментор.

На основу свега наведеног о предмету, хипотезама, постављеним циљевима, методу рада и очекиваним резултатима, Комисија констатује да је предложена тема **„Морфолошки и семантички аспекти одређивања градивних именица у савременом српском језику“** својом сложеношћу, актуелношћу и значајем за научну област којој припада подобна за израду докторске дисертације.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе одлуку о прихватању позитивног Извештаја о оцени научне заснованости теме „Морфолошки и семантички аспекти одређивања градивних именица у савременом српском језику“, коју је предложила кандидат мср Дина Томић Анић, да за ментора именује др Весну Ломпар и да је, у складу са прописима, упути Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду на разматрање.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. _____
др Рајна Драгићевић
председник Комисије

2. _____
др Сања Ђуровић
члан Комисије

3. _____
др Марина Спасојевић
члан Комисије